

РЕШЕНИЕ

№ 2523

гр. София, 16.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 50 състав,
в публично заседание на 12.03.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Бойкинова

при участието на секретаря Ива Лещарова, като разгледа дело номер **7507** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на „Многопрофилна болница за активно лечение Сърце и мозък“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], чрез пълномощника юрисконсулт М. Д., срещу заповед за налагане на санкции № РД-25-985/13.07.2023 г. на зам. директора на Районна здравноосигурителна каса-Б., с която са наложени три санкции – „финансова неустойка“, всяка в размер 200 (двеста) лева, за нарушения на чл. 55, ал. 2, т. 3, т. 5 и т.7 от Закона за здравето осигуряване (ЗЗО), чл. 30, т. 5 във вр. с чл. 344, ал. 1, т. 1, чл. 350, чл. 380 във връзка с чл. 384, ал. 1 от Н. за медицинските дейности за 2020-2022 г.

Съдът с определение от 12.03.2024 г. е оставил без разглеждане жалбата срещу т. 2 и т. 3 от оспорената заповед и е прекратил производството по делото, поради направено от процесуалния представител на жалбоподателя оттегляне на оспорването в тази част на заповедта.

Предмет на настоящето производство е т. 1 от заповед за налагане на санкции № РД-25-985/13.07.2023 г. на зам. директора на Районна здравноосигурителна каса-Б., с която на МБАЛ „Сърце и мозък“ е наложена финансова неустойка в размер на 200 лева.

В жалбата се излагат съображения за незаконосъобразност на заповедта като издадена при наличие на съществени нарушения на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалния закон и несъответствие с целта на закона.

Жалбоподателят счита, че заповедта е издадена от некомпетентен орган - заместник-директорът на РЗОК-Б., доколкото нормата на чл. 76а ЗЗО изключва възможност за делегация при упражняване на правомощията на директора. Наред с това счита, че компетентна да се произнесе за евентуални нарушения на Наредбата за осъществяване на правото на достъп до медицинска помощ е Изпълнителна агенция „Медицински надзор“, а не РЗОК-Б.. Твърди се, че след като е било подадено възражение от лечебното заведение срещу протокол № 695/26.05.2023 г. РЗОК-Б. е било длъжно да състави арбитражна комисия на основание чл. 75 и чл. 76 ЗЗО, както и че е нарушена процедурата по чл. 76, ал. 4 ЗЗО. По изложените съображения моли съда да отмени в обжалваната част заповедта. Претендира направените по делото разноски.

Ответникът – директорът на РЗОК-Б., в представено по делото писмено становище и писмени бележки от пълномощника Р. П. и Б. В., оспорва жалбата. Сочи, че Наредбата за осъществяване на правото на достъп до медицинска помощ не предвижда самостоятелна допълнителна услуга „Подобрени битови условия“, а единствено „самостоятелна стая“. Твърди, че според приложената към административната преписка декларация става ясно, че тя е изготвена като бланка от самото лечебно заведение, но същата следва да бъде подписана от пациентката срещу желаната от нея услуга, което не е сторено. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура редовно уведомена не изпраща представител

Съдът като взе предвид изложените от жалбоподателя доводи и представените доказателства намира следното от фактическа:

Не се спори между страните, а и от представения и приет като доказателство по делото договор № 022103/18.02.2020 г. за оказване на болнична помощ по клинични пътеки и извършване на амбулаторни процедури се установява, че МБАЛ „Сърце и Мозък“ се е задължило да оказва на здравноосигурените лица (З.) болнична медицинска помощ (БМП) по клинични пътеки и извършване на амбулаторни и клинични процедури, като по силата на чл. 1, ал. 2 от горепосочения договор НЗОК се е задължила да заплаща извършените медицински дейности.

Видно от представената по делото заповед № РД-25-638/11.05.2023 г. директорът на РЗОК-Б. е наредил да бъде извършена тематична проверка на МБАЛ „Сърце и Мозък“ по изпълнение на индивидуалния договор № 022103/18.02.2020 г. за оказване на болнична помощ по клинични пътеки и извършване на амбулаторни процедури, включително за спазване на изискванията на Н. по отношение на дейности за м. април 2023 г., контрол по жалби, по писма на управителя на лечебното заведение и справки от РЗОК-Б..

За резултатите от проверката е съставен Протокол № 695/26.05.2023 г., който е връчен на дружеството на 05.06.2023 г. В него е отразена констатацията на проверяващите, че лечебното заведение е изисквало неправомерно доплащане в размер на 100 лева (по 25 лева за ден) от З. Л. А. А. за периода на хоспитализацията от 05.04.2023 г. до 09.04.2023 г. За да стигнат до този извод проверяващите са проверили ИЗ на З. Л. А. А. и конкретно подписната от нея декларация за ценоразписа на допълнително предоставяните услуги от страна на МБАЛ „Сърце и мозък“, сред които фигурира услугата „Подобрени битови условия“ – 25 лева на ден. Констатирани са че според Наредбата за осъществяване на правото на достъп до медицинска помощ се предвижда услугата „самостоятелна стая“, но не и „Подобрени битови условия“,

поради което са приели, че платените от пациентката 100 лева са неправомерно изискани от лечебното заведение.

От представеното по делото становище до директора на РЗОК-Б. се установява, че в срока по чл. 74, ал. 4 ЗЗО лечебното заведение е възразило срещу констатациите, изложени в протокола от извършената проверка. По отношение на т.1.1 от протокола лечебното заведение е посочило, че пациентът собственооръчно е заявил допълнително поисканата услуга - „Подобрени битови условия“, поради което не е налице извършено нарушение от страна на МБАЛ „Сърце и мозък“. Също така е изложило доводи за некомпетентност на РЗОК-Б. да констатира нарушения на Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ.

От представената като доказателство по делото декларация, подписана от Л. А. А. се установява, че същата е запозната с ценоразписа за услугите на лечебното заведение, като в графа „Подобрени битови условия-25 лева на ден“ е поставен знакът V. Видно от декларацията като допълнителни услуги лечебното заведение предлага самостоятелна стая на ден - 150 лева, индивидуален сестрински пост за 12 часа - 100 лева на ден, индивидуално санитарно обслужване за 12 часа - 50 лева на ден, леглоден пожелание в отделение – 120 лева на ден и леглоден в интензивно лечение КАИЛ - 500 лева на ден.

Видно от писмо на директора на РЗОК-Б. във връзка с постъпилото възражение от МБАЛ „Сърце и Мозък“ и в изпълнение на чл. 425, ал. 5 Н. за медицинските дейности 2020-2022 г. е поискано от председателя на БЛС Б. да посочи 3-ма представители от квотата на РК на БЛС Б., със специалности „Нервни болести“ и „Кардиология“, които да участват в арбитражна комисия.

С оспорената т. 1 от заповед № РД-25-985/13.07.2023 г. на зам. директора на Районна здравноосигурителна каса-Б. е наложена санкция – „финансова неустойка“ в размер 200 лева.

Като фактически основания за издаването ѝ е посочено, че приложеният документ-заявление за допълнително поискани услуги не удостоверява писмен избор от страна на пациента за услугата „Подобрени битови условия“, тъй като съгласно Наредбата в тази услуга се включва „самостоятелна стая“, която допълнителна услуга според ценоразписа е 150 лева на ден и не е поискана от пациента, поради което сумата от 100 лева е неправомерно изискана от лечебното заведение. Като правни основания са посочени разпоредбите на чл. 55, ал. 2, т. 3 и т. 7 ЗЗО, чл. 30, т. 5 във връзка с чл. 344, ал. 1, т. 1 и чл. 350 от Н. за медицинските дейности за 2020-2022 г.

По делото е представена заповед № РД-09-44 от 22.07.2023 г., с която директорът на РЗОК-Б. нарежда на зам.-директора на РЗОК –Б. да го замества при отсъствие в случай на болест. Видно от представения като доказателство по делото болничен лист за периода от 04.07.2023 г. до 02.08.2023 г. директорът на РЗОК-Б. д-р Л. Т. поради заболяване е бил в домашен режим на болнични.

При така установената фактическа обстановка съдът приема следното от правна страна :

Жалбата е подадена срещу подлежащ на обжалване административен акт, от лице имащо правен интерес, депозирана в установения в чл. 149, ал. 2 от АПК срок, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Между страните не се спори, а и се установява наличието на облигационно правоотношение, възникнало от договор за оказване на болнична помощ по клинични

пътеки, сключен на основание чл. 59, ал. 1 от Закона за здравето осигуряване.

Оспорената заповед е издадена от компетентен административен орган в кръга на предоставените му правомощия, съгласно чл. 414, ал. 3 от Н.-2020/2022 във връзка с чл. 20, ал. 2, т. 4 от ЗЗО. Заповедта е издадена от зам. директора на РЗОК – Б., на основание заповед № РД-09-44 от 22.07.2023 г. на директора на РЗОК-Б. и чл. 76, ал. 4 ЗЗО във връзка с чл. 72, ал. 2 ЗЗО, който е компетентен да се произнася за нарушения във връзка с изпълнението на договора.

От представената по делото заповед РД-25-638 от 11.05.2023 г. на зам. директора на РЗОК-Б. се установява, че проверката на МБАЛ “Сърце и Мозък“ ЕАД е именно във връзка с изпълнението на сключения с НЗОК индивидуален договор за оказване на болнична медицинска помощ по Н. 2020-2022г., контролът върху която дейност се осъществява от управителя на НЗОК или оправомощени от него длъжностни лица от НЗОК или РЗОК на основание чл. 72 ЗЗО. Съгласно изричната разпоредба на чл. 73, ал. 1, т. 5 от ЗЗО, в правомощията на контролните органи е и да проверяват наличието на плащания от задължително здравноосигурени лица на изпълнителите, техния размер и основание, в случаите, когато е оказана медицинска и/или дентална помощ по договор с НЗОК, какъвто е и настоящия случай. В случай на установени нарушения длъжностните лица отразяват констатациите си в протокол по чл. 74, ал. 3 ЗЗО, въз основа на който управителят на НЗОК, съответно директорът на РЗОК налага санкции по чл. 76 ЗЗО, което в случая е сторено, с оглед на което и съдът намира, че обжалваният акт е издаден от компетентен орган. Предвид горното съдът намира за неоснователно възражението на жалбоподателя, че заповедта за налагане на санкции е издадена от некомпетентен орган.

При издаване на заповедта са спазени законоустановените изисквания за форма и мотивираност на административния акт по чл. 59, ал.2 АПК, като са изложени фактическите и правни основания за издаването ѝ. Заповедта съдържа ясна разпоредителна част, която съответства на изложените мотиви.

Спазени са и административнопроизводствените правила. Съгласно чл. 74, ал. 2 от ЗЗО контролните органи по чл. 72, ал. 2 от ЗЗО, определени със заповед на управителя на НЗОК, съответно директор на РЗОК, осъществяват дейността си чрез планови и внезапни проверки и по повод подадени жалби. Безспорно е по делото, че със заповед на зам. директора на РЗОК - Б. е възложена проверка на МБАЛ „Сърце и Мозък“ ЕАД и са оправомощени длъжностните лице, които да извършат проверката. Проверката е приключила по установения в чл. 74, ал. 3 от ЗЗО ред - със съставяне на протокол, който е връчен на проверяваното лечебно заведение. От доказателствата по делото се установява, че по повод подаденото становище на основание чл. 74, ал. 4 ЗЗО от лечебното заведение е изпратено писмо до председателя на БЛС Б. за посочване на трима представители за сформирание на арбитражна комисия. От доказателствата по делото се установява, че в срока по чл. 75, ал. 6 ЗЗО от БЛС Б. не са посочени представители, с оглед на което и съгласно правилото на чл. 75, ал. 6 ЗЗО в правомощията на директора на РЗОК е да издаде мотивирана заповед за налагане на санкции, без да е необходимо становището на МБАЛ „Сърце и мозък“ да бъде разгледано от арбитражна комисия. Липсата на осъществена процедура по арбитраж не ограничава правата на проверяваното лечебно заведение, тъй като му е предоставена възможност да направи своите възражения както в хода на административното производство, така и в съдебното при изяснена и безспорна фактическа обстановка. По тези съображения съдът намира, че не са допуснати

нарушения на административнопроизводствените правила, които да са ограничили правото на защита на жалбоподателя.

Оспорената заповед съответства и на материалния закон. Правното основание за налагане на санкцията в оспорената част на заповедта е чл. 55, ал. 2, т. 3 и т. 7 ЗЗО, чл. 30, т. 5 във връзка с чл. 344, ал. 1, т. 1 и чл. 350 от Н. за медицинските дейности за 2020-2022 г.

Съгласно разпоредбата на чл. 30, т. 5 Н. за медицинските дейности за 2020-2022г. изпълнителите на медицинска помощ се задължават да не изискват плащане или доплащане от осигуреното лице за видове медицинска дейност, която е заплатена от НЗОК, извън предвидената сума, с изключение на медицински изделия за определени клинични пътеки, в които изрично е посочено.

Условията и редът за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ на българските граждани и на лицата, които пребивават в Република България и за които се прилагат правилата за координация на системите за социална сигурност по смисъла на §1, т. 22 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЗО, са регламентирани с Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ, приета с Постановление на Министерски съвет (ПМС) №119/22.05.2006 г. В чл. 2, ал. 3 от Наредбата е предвидено, че здравноосигурените лица (З.) имат право на достъп до медицинска помощ извън тази по ал.1 - в обхвата на основния пакет здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, както и да получават допълнително поискани услуги, свързани с оказването на медицинска помощ, които се заплащат по цени, определени от съответните лечебни заведения при спазване изискванията на Наредбата.

Допълнителните услуги, които З. могат да получат срещу заплащане по време на своя престой в лечебно заведение, сключило договор с НЗОК за оказване на болнична помощ, са посочени в чл. 24а, ал. 1 от Наредбата, като в т.1 е регламентирана услугата: подобрени битови условия - самостоятелна стая, в цената на която се включват всички допълнителни битови условия, със или без придружител по желание на пациента. Следователно предлагането на „Подобрени битови условия“ не е самостоятелна услуга, така както е обособена в ценоразписа на лечебното заведение, а следва да се изразява в предлагането на самостоятелна стая със или без придружител на пациента. В случая не се спори между страните, че услугата „самостоятелна стая“ не е била заявена и предоставена на пациентката, предвид на което от същата не е следвало да се изисква допълнително заплащане за услугата „Подобрени битови условия“, която макар и да е избрана от пациента и включена в ценоразписа на лечебното заведение не е сред предвидените от Наредбата, като възможни за предоставяне. Доколкото в нормативните разпоредби уреждащи възможните допълнителни услуги такава като „подобрени битови условия“ не фигурира, неясно остава в какво се изразява същата и какво точно допълнително обслужване ще получи заплатилия услугата пациент.

В разпоредбите на чл. 24б и 25 от Наредбата е регламентиран редът, по който се предоставят допълнителните услуги от лечебното заведение, а именно: пациентът следва писмено да заяви услугата/услугите, които желае да ползва като декларира, че е направил своя избор след представяне на ценоразписа на услугите. Анализът на цитираните норми налага извод, че изпълнителите на медицинска помощ имат право да искат плащане от пациентите, по време на престоя им в дадено лечебно заведение, само за изрично посочените в Наредбата за осъществяване правото на достъп до

медицинска помощ допълнителни услуги, при това само за тези, за които пациентът изрично е направил информиран избор.

Видно от представената по делото декларация на З. Л. А. А., ценоразписът на лечебното заведение не е съобразен с изискването на чл. 24а, ал. 1, т. 1 от Наредбата, тъй като в него е определена цена от 25 лева за услугата „Подобрените битови условия“, което е в нарушение на наредбата.

Неоснователно е възражението на жалбоподателя, че сумата е дължима и заплатена на основание изричното съгласие на З. Л. А. А.. При липсата на законово предвидена допълнителна услуга „Подобрените битови условия“ в Наредбата за осъществяване на правото на достъп до медицинска помощ, съгласието на пациента е без значение за правния спор, тъй като такава услуга не следва да се предоставя от лечебното заведение и съответно заплаща от пациента.

При положение, че разпоредбата на чл. 30, т. 5 Н. за медицинските дейности за 2020-2022 г. изрично сочи, че изпълнителите на медицинска помощ се задължават да не изискват плащане или доплащане от осигуреното лице за видове медицинска дейност, която е заплатена от НЗОК, извън предвидената сума, съдът намира, че в нарушение на чл. 24а, ал. 1, т. 1 и чл. 24б от Наредбата за осъществяване на правото на достъп до медицинска помощ е изисквана и заплатена сумата в размер на 100 лева от З. Л. А. за престоя ѝ в лечебното заведение.

Предвид горното съдът намира, че правилно органът за установеното нарушение е наложил санкция в минималния размер от 200 лева с оспорената заповед.

Оспорената заповед е съответна на целта на ЗЗ, ЗЗО, Н. и Наредбата за осъществяване на правото на достъп до медицинска помощ, която е да се гарантира компетентното и добросъвестното оказване на медицинска помощ при зачитане правата на пациентите, включително като се извършва контрол по спазването на договорите с НЗОК.

По изложените съображения и липсата на отменителните основания по чл. 146 от АПК жалбата следва да се отхвърли като неоснователна.

При този изход на спора на основание чл. 143, ал. 3 от АПК на ответника следва да се присъдят разноски в размер на 100 лева за юрисконсултско възнаграждение.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Многопрофилна болница за активно лечение "Сърце и мозък" ЕАД срещу т. 1 от заповед за налагане на санкции № РД-25-985/13.07.2023 г. на директора на Районна здравноосигурителна каса-Б., с която е наложена на лечебното заведение санкция – „финансова неустойка“ в размер 200 (двеста) лева.

ОСЪЖДА Многопрофилна болница за активно лечение "Сърце и мозък" ЕАД да заплати на Районната здравноосигурителна каса - Б. разноски в размер на

100 (сто) лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: